

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કેરળ રાજ્ય વગેરે

વિ.

મિસ. આર્ય રેફ્રિજરેશન એન્ડ એઈસી કંપની વગેરે

૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૪

[એસ. એન. પરિચાવા અને અરિજીત પસાયત]

આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦; નાના અને ઔદ્યોગિક સાહસોને વિલંબિત ચૂકવણી

અધિનિયમ, ૧૯૯૩ પર કલમ ૯૧/વ્યાજ; એસ. એસ. ૩, ૫ અને ૬:

રાજ્ય સરકાર સાથે સંગ્રહ પ્લાન્ટના પુરવઠા અને નિર્માણ માટે સમજૂતી-રાજ્ય
દ્વારા મકાનનું નિર્માણ ન થવાને કારણે પ્લાન્ટ સ્થાપિત થઈ શક્યો ન હતો
વિવાદને મધ્યસ્થીઓને એવોર્ડ-રાજ્ય દ્વારા કરાર રદ-પક્ષ દ્વારા આ બાબતને
મધ્યસ્થીને મોકલીને પડકારવામાં આવ્યો-રાજ્ય દ્વારા ન તો નામાંકિત

મધ્યસ્થી કે કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો ન હતો-એવોર્ડ-ટ્રાયલ કોર્ટે કોર્ટનો એવોર્ડ નિયમ બનાવ્યો-રાજ્ય દ્વારા પૂછવામાં આવેલી શુદ્ધતા-હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરાયેલ એવોર્ડ-સુપ્રીમ કોર્ટે આ બાબતને તેના દ્વારા નિયુક્ત મધ્યસ્થીને મોકલી દીધી અને, વચગાળાના પગલા તરીકે, રાજ્યને મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવેલી રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને પક્ષકાર દ્વારા પડકારવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે તો પક્ષકારને ૧૫ ટકા વ્યાજ સાથે રકમ પરત કરવાની શરત સાથે રકમ ઉપાડવાની મંજૂરી આપી હતી.એવોર્ડ સારી રીતે તર્કબદ્ધ છે અને કરારની વિગતવાર એક શરતોની અવગણના કરવામાં આવી નથી-તારણો વિકૃત/ગેરવાજબી નથી-કારણ કે દાવેદાર દ્વારા પ્રાપ્ત રકમ પર ૧૫ ટકા વ્યાજની ચુકવણી શરતી હતી અને શરત માન્ય નહોતી, દાવેદાર ૧૫ ટકા વ્યાજ ચૂકવવા માટે જવાબદાર નથી પરંતુ માત્ર ૮ ટકા ચૂકવી શકે છે-એવોર્ડ મોડિફાઈડ-કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮; કલમ ૧૧૫.

પ્રતિવાદીએ બરફ અને -ઠંડા સંગ્રહ યોજનાના પુરવઠા અને નિર્માણ માટે અપીલકર્તા-રાજ્ય સાથે કરાર કર્યો હતો.પ્રતિવાદી પ્લાન્ટને મકાનથી મકાન તરીકે સ્થાપિત કરી શક્યો ન હતો કારણ કે તે બાંધવામાં આવ્યો ન હતો. 'રાજ્ય સરકાર.આમ વિવાદ ઊભો થયો જેને આર્બિટ્રેશન માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો.મધ્યસ્થીએ પ્રતિવાદીની તરફેણમાં ચુકાદો આપ્યો.બાદમાં રાજ્ય સરકારે

કરાર રદ કર્યો હતો.પ્રતિવાદીએ આબિટ્રેટરની નિમણૂક કરીને આ બાબતને આબિટ્રેશનને પણ મોકલી હતી, જોકે, રાજ્યએ કોઈ આબિટ્રેટરની નિમણૂક કરી નહોતી, ન તો તેણે આબિટ્રેશનની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો હતો.મધ્યસ્થીએ પ્રતિવાદીની તરફેણમાં ચુકાદો આપ્યો.એવોર્ડને કોર્ટનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો.રાજ્ય સરકારે તેને હાઈકોર્ટમાં પડકાર્યો હતો.હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે આ ચુકાદાને રદ કર્યો હતો.તેથી અપીલ અને ક્રોસ અપીલ.

આ અદાલતે મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરી હતી અને બાબતોને મધ્યસ્થી માટે મોકલી હતી.આ દરમિયાન, તેણે અપીલકર્તા-રાજ્યને અગાઉની આબિટ્રેશન કાર્યવાહીમાં મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવેલી રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને પ્રતિવાદીને આ શરતને આધિન રકમ ઉપાડવાની મંજૂરી આપી હતી કે જો અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે તો તેણે ૧૫ ટકાના વ્યાજ સાથે તે પરત કરવી જોઈએ.આ અદાલત દ્વારા નિયુક્ત મધ્યસ્થીએ તેને અદાલતનો નિયમ બનાવવા માટે ચુકાદો દાખલ કર્યો છે.

પ્રતિવાદી દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે મધ્યસ્થીએ તેના અધિકારક્ષેત્રને વટાવી દીધું છે, એવોર્ડ કરવામાં કરારની શરતોની અવગણના કરી છે; વ્યાજની જવાબદારી નાના પાયે ઔદ્યોગિક સાહસોની વિલંબિત ચુકવણી અધિનિયમની જોગવાઈઓની દ્રષ્ટિએ હોવી જોઈએ; અને મધ્યસ્થી

પ્રતિવાદી દ્વારા પ્રાપ્ત રકમ અને ચુકવણીના ચોક્કસ ગોઠવણની નોંધ લેવામાં નિષ્ફળ ગયો હોવા છતાં તેના દ્વારા આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો પરંતુ પ્રાપ્ત થયો ન હતો.

રાજ્ય માટે એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદી દ્વારા તેની રજૂઆતના સમર્થનમાં એવું કંઈ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી કે મધ્યસ્થીએ કોઈપણ સંબંધિત સામગ્રીની અવગણના કરી હોય અથવા એવોર્ડ કોઈપણ પેટન્ટ ગેરકાયદેસરતાથી પીડાય છે.

ચુકાદામાં ફેરફાર કરીને અપીલોનો નિકાલ કરતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યુ:૧.૧.મધ્યસ્થીએ ખૂબ જ સારી રીતે તર્કબદ્ધ અને વિગતવાર પુરસ્કાર આપ્યો છે.કરારની મૂળભૂત શરતોની કંઈ રીતે અવગણના કરવામાં આવી તે દર્શાવી શકાયું ન હતું.મધ્યસ્થીએ કરારની વિવિધ કલમો અને તેની અસરનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.તારણો કોઈ પણ રીતે વિકૃત અથવા ગેરવાજબી નથી.દાવેદારની અરજીમાં એવું કોઈ તથ્ય નથી કે એવોર્ડને કોઈ નબળાઈનો સામનો કરવો પડ્યો હતો.જ્યાં સુધી વિલંબિત ચૂકવણી અધિનિયમ મુજબ વ્યાજની લાગુ થવાની વાત છે, ત્યાં સુધી એવું લાગે છે કે મધ્યસ્થી સમક્ષ તે સંબંધમાં કોઈ દાવો કરવામાં આવ્યો ન હતો.ઉપરોક્ત કાયદાની જોગવાઈઓને આકર્ષવા માટે,

પ્રવર્તમાન બેંક વ્યાજ દર વગેરે જેવા વાસ્તવિક પાસાને રેકૉર્ડ પર લાવવાના હતા.આવું કરવામાં આવ્યું નથી.તેથી તે સંબંધમાં અરજી પણ કોઈ આધાર વગરની છે.

૧.૨.પ્રતિવાદીએ ગૌણ અદાલતમાં જમા કરવામાં આવેલી રકમ પાછી ખેંચી લીધી હોવાનું દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી.તેવી જ રીતે, રૂ. ૪૭, ૦૦૦ને એકથી વધુ વખત સમાયોજિત કરવામાં આવ્યા છે.આ સંબંધમાં જરૂરી સુધારા કરવા પડશે.જ્યાં સુધી રાજ્ય દ્વારા જમા કરાવેલી રકમ પર ૧૫ ટકાના વ્યાજ દરને લગતી અરજીની વાત છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવું જરૂરી છે કે આ અદાલતે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે જો અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે તો રાજ્ય રકમ પર ૧૫ ટકાના દરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે; આવી સ્થિતિ આવી નથી.આ રકમ પર ૯ ટકા વ્યાજ લાગુ કરવું યોગ્ય રહેશે.આ ફેરફારો અને ગણતરી સાથે, એવોર્ડને કોર્ટનો નિયમ બનાવવામાં આવે છે.[૨૯૭-ડી, ઇ, એફ]

દીવાની અપીલીય ન્યાયક્ષેત્રસિવિલ અપીલ નંબર ૨૦૭૮/૧૯૮૪.

અને

આઈ. એ. નંબર ૬ અને ૧૯૮૮ની સિવિલ અપીલ નંબર ૩૬૨.

૧૯૮૨-એ ના સી. આર. પી. ૨૬૬૦ માં કેરળ હાઈકોર્ટના ૧૮.૮.૧૯૮૩ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તાઓ માટે રમેશ બાબુ અને એમ. આર.

પ્રતિવાદી માટે આર. સતીશ.

અદાલતનો ચુકાદો ન્યાયાધીશ અરિજીત પસાયત દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો આ બંને અપીલ એકબીજા સાથે જોડાયેલી છે અને તેથી, નિકાલ માટે એકસાથે લેવામાં આવે છે. સિવિલ અપીલ નં. ૧૯૮૪નો ૨૦૭૮ કેરળ રાજ્ય દ્વારા કેરળ હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણયની શુદ્ધતા પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યો છે, જેમાં સબ કોર્ટ, ત્રિવેન્દ્રમ દ્વારા ૧૯૮૧ના ઇ. પી. નંબર ૧૦૯માં ઓ. પી. માં આપવામાં આવેલા ડિપોઝિટના નિર્દેશોને સમર્થન આપતા કોર્ટમાં ૩. (આર્બિટ્રેશન) ૧૯૭૯ નો નંબર ૪. લર્નડ સિંગલ જજે ચુકાદો આપ્યો હતો કે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ ૧૯૦૮ (ટૂંકમાં 'કોડ') ની કલમ ૧૧૫ હેઠળ દખલગીરીની બાંહેધરી આપવાના નિર્દેશમાં કંઈ ખોટું નથી. સિવિલ અપીલ નં. ૩૬૨ મેસર્સ આર્ય રેફ્રિજરેશન એન્ડ એર કન્ડીશનીંગ કંપની લિમિટેડ (ત્યારબાદ 'દાવેદાર' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા કેરળ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાની ચોકસાઈ પર સવાલ ઉઠાવીને

કોર્ટ દ્વારા નિયુક્ત બે લવાદો દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાના સંદર્ભમાં હુકમનામું રદ કરીને ૧૯૮૮ની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

આ કેસનો ચેકર ઇતિહાસ હોવા છતાં, હકીકતલક્ષી સ્થિતિ સાથે વિગતવાર વ્યવહાર કરવો જરૂરી નથી, કારણ કે તે લગભગ નિર્વિવાદ છે. દાવેદારએ વિલિંગ્ટન આઈલેન્ડ કોચીન ખાતે ૧૦૦ ટન બરફ-કમ-કોલ્ડ સ્ટોરેજ પ્લાન્ટના પુરવઠા અને નિર્માણ માટે ૧૮.૧.૧૯૬૫ પર કેરળ રાજ્ય સાથે કરાર કર્યો હતો. સંમત રકમ રૂ. ૯,૪૦,૦૦૦-હતી. કેટલાક પ્લાન્ટ્સ અને મશીનો પૂરા પાડવામાં આવ્યા હોવા છતાં, તેમને રાખવા માટે મકાનનું નિર્માણ ન થવાને કારણે તેમને સ્થાપિત કરી શકાયા ન હતા. જેમ જેમ સમય પસાર થતો ગયો તેમ તેમ પક્ષો વચ્ચે વિવાદ ઊભો થયો અને કરારની કલમ ૧૫ મુજબ આ બાબત મધ્યસ્થીઓને સોંપવામાં આવી. બે મધ્યસ્થીઓ હતા જેમણે ૨.૧૧.૧૯૭૮ પર ચુકાદો આપ્યો હતો. મધ્યસ્થીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલી રકમ રૂ. ૫,૦૫,૫૦૦-હતી. એવોર્ડ પસાર થયા પછી, રાજ્ય સરકારે કરાર રદ કર્યો અને તેને ૧૭.૧૧.૧૯૭૮ દ્વારા સમાપ્ત કરવામાં આવ્યો. દાવેદારએ રદ કરવા પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો અને દાવાઓ ઉઠાવ્યા હતા. કરાર રદ થવાને ધ્યાનમાં રાખીને દાવેદારએ બાબતોને આર્બિટ્રેશનમાં મોકલી અને આર્બિટ્રેશન એક્ટ ૧૯૪૦ (ટૂંકમાં 'એક્ટ') ની કલમ ૯ હેઠળ આર્બિટ્રેટરની નિમણૂક કરી. રાજ્યને નોટિસ આપવામાં આવી હતી પરંતુ તેણે કોઈ મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરી ન

હતી.મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી ચાલુ રહી, રાજ્યએ એકમાત્ર મધ્યસ્થી સમક્ષ ભાગ લીધો ન હતો અને અંતે દાવેદારને Rs.૨૨,૭૨,૫૦૦/- આપીને ૧૭.૫.૧૯૮૨ પર ચુકાદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.રાજ્યએ પુરસ્કારની શુદ્ધતા પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા.પરંતુ ટ્રાયલ કોર્ટે રાજ્યના વાંધાઓને નકારી કાઢ્યા હતા અને કોર્ટના મધ્યસ્થી નિયમ દ્વારા આપવામાં આવેલ ચુકાદો આપ્યો હતો.રાજ્યએ એવોર્ડના સંદર્ભમાં ગૌણ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમની શુદ્ધતા પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો.૧૦.૧૧.૧૯૮૬ ના વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતની એક ખંડપીઠે, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, આ ચુકાદાને રદ કર્યો હતો.આ અદાલત સમક્ષ પણ આ મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો.પક્ષકારો આખરે કોર્ટની બહાર વિવાદનું સમાધાન કરવા સંમત થયા હતા, પરંતુ બાદમાં વિવાદનો ચુકાદો આપવા માટે આ કોર્ટ દ્વારા મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરવાની વિનંતી કરી હતી.કેરળ હાઈકોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ શ્રી જસ્ટિસ બી. એમ. થુલસિદાસની મધ્યસ્થી તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી હતી, જોકે શરૂઆતમાં અન્ય મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.વચગાળાના પગલા તરીકે, નાગરિક અપીલ નંબર ૧ માં ૧૬.૪.૧૯૮૪ ના આદેશ દ્વારા. ૧૯૮૪ના ૨૦૭૮માં, એવો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે અપીલકર્તા-રાજ્યએ રૂ. ૫,૭૫,૫૦૦- મધ્યસ્થી દ્વારા આ અદાલતની રજિસ્ટ્રીમાં આપેલા ચુકાદા મુજબ જમા કરાવવા જોઈએ.દાવેદારને આ શરત સાથે રકમ ઉપાડવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી કે જો અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે તો દાવેદાર ૧૫ ટકા વ્યાજ સાથે રકમ

પરત કરશે.ન્યાયમૂર્તિ શ્રી તુલસીદાસે આ અદાલત સમક્ષ ચુકાદો દાખલ કર્યો છે.ચુકાદામાં મધ્યસ્થીએ દાવો કરનારના દાવા અને રાજ્યના પ્રતિ-દાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી એવું માન્યું છે કે તે દાવો કરનાર રાજ્યને ચુકાદાની તારીખથી ૧૫ ટકા વ્યાજ સાથે એટલે કે ચૂકવણી અથવા જમા થાય ત્યાં સુધી ૧૨,૫૫૪/- રૂપિયાની રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.દાવેદારને મધ્યસ્થીઓના મહેનતાણું દ્વારા Rs.૨૫,૬૬૬/- ચૂકવવાનો પણ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.મધ્યસ્થીએ એવું માન્યું છે કે કરારમાં નિર્ધારિત સંમત રકમમાંથી એટલે કે રૂ. ૯,૪૦,૦૦૦-, દાવેદારને પૂરી પાડવામાં આવેલી સામગ્રી માટે રૂ. ૬,૭૫,૭૮૦-મૂલ્ય અને વેચાણવેરાના ૮૦ ટકા તરીકે પ્રાપ્ત થઈ હતી.વાસ્તવમાં જે સામગ્રી પૂરી પાડવામાં આવી હતી તેની કિંમત રૂ. ૮,૪૦,૭૩૦ હતી-બાકીની રકમ Rs.૯૯,૨૭૦/- હતી જે શ્રમ, સેવા અને નફાના ઘટકોની કિંમત બનાવે છે.એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે દાવેદાર ૮ વર્ષ એટલે કે ૧૯૬૬ થી ૧૯૭૪ સુધી વ્યાજ સાથે બાકીની રકમ તરીકે રૂ. ૨,૮૩,૦૦૦ મેળવવાનો હકદાર હતો.સુરક્ષા ડિપોઝિટ તરીકે જમા કરવામાં આવેલી અને ૧૯૭૪માં પરત કરવામાં આવેલી <ID ૧૦૦૦/- ની રકમના સમાયોજન પછી, દાવેદારને આખરે ૯ ટકાના દરે ઉપરોક્ત રકમ પર વ્યાજ સાથે રૂ. ૨,૩૬,૭૧૪ માટે હકદાર ઠેરવવામાં આવ્યો હતો.વધુમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે દાવેદાર જાન્યુઆરી ૧૯૭૮થી જ્યારે પ્રથમ એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો હતો ત્યારે ૯ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે ખર્ચ તરીકે Rs.૨૫,૦૦૦/- નો

હકદાર હતો.

મધ્યસ્થીનો મત હતો કે તે દાવેદારનો કોઈ દોષ નથી અને તેથી, તે ૧૯૬૬માં જ્યારે દાવેદારે રાજ્યને નોટિસ આપી હતી કે બાંધકામના વિભાગીય કાર્યો હાથ ધરવામાં આવશે નહીં ત્યાં સુધી ૯ ટકાના વ્યાજ સાથે બાકીની રકમ <ID ૨,૨૭૦/- નો હકદાર હતો.મધ્યસ્થીએ અધિકાર રૂ. ૧,૬૬,૦૧૦-પર નક્કી કર્યો.ઉપરોક્ત આધારે દાવેદારનો કુલ દાવો રૂ. ૫,૨૫,૭૭૪-થયો હતો.

દાવેદારને ચૂકવવામાં આવી હોવાનો દાવો કરવામાં આવેલી રકમની નોંધ લેતા, મધ્યસ્થીએ નીચે મુજબ નોંધ્યું:

(૧) ૧૭.૭.૧૯૭૯ પર રૂ. ૨,૬૮,૫૫૦-ની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી.(૨) ૨૬.૨.૧૯૮૨ ના ઓર્ડર મુજબ રૂ.૧૧.૧૯૮૨ પર રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦-જમા કરવામાં આવ્યા હતા.

(૩) રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦-ની રકમ એમએફએ નંબર ૫૧૫/૮૩ માં ૧.૧૨.૧૯૮૩ તારીખના ઓર્ડર મુજબ ચૂકવવામાં આવી હતી.

(૪) આ અદાલતના ૧૨.૩.૮૫ ના આદેશના સંદર્ભમાં, રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦-ની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી.

આમ કાર્યવાહી દરમિયાન દાવેદારને એકંદરે Rs.૧૫,૪૩,૫૫૦/- પ્રાપ્ત થયા

હતા.તેના પર ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ ૯ ટકા નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.વ્યાજ સાથે, રકમ Rs.૨૧,૨૯,૩૫૦/- નક્કી કરવામાં આવી હતી અને વ્યાજ @૧૫ ટકા સાથે, એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે રાજ્ય દાવેદાર પાસેથી Rs.૨૮,૧૨,૫૫૪/- પ્રાપ્ત કરવા માટે હકદાર છે.૧૫% આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને વ્યાજ પણ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.

દાવેદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે મધ્યસ્થીનો ચુકાદો નીચેના આધારો પર ખાલી કરવા માટે જવાબદાર છે:

(૧) મધ્યસ્થીએ કરારની મૂળભૂત શરતોની અવગણના કરી અને તેના અધિકારક્ષેત્રને વટાવી દીધું.

(૨) મધ્યસ્થીએ કાયદામાં પોતાની જાતને એ અર્થમાં ખોટી દિશા આપી કે તેણે કરારની શરતોની તપાસ કરવાની અવગણના કરી.

(૩) દાવેદારને જે વ્યાજ ચૂકવવાનું હતું તે "નાના અને આનુષંગિક ઔદ્યોગિક સાહસોને વિલંબિત ચૂકવણી પરનું વ્યાજ અધિનિયમ, ૧૯૯૩" ના આધારે નક્કી કરવાનું હતું.વ્યાજની જવાબદારી ઉપરોક્ત કાયદાની કલમ ૩,૫ અને ૬ ની દ્રષ્ટિએ નક્કી કરવાની હતી, જેની નોંધ લેવામાં આવી નથી.

વધુમાં ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે મધ્યસ્થી એ નોંધવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ની કોઈ ચુકવણી કરવામાં આવી નથી.માત્ર એવી સામગ્રી જે

મધ્યસ્થી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી તે બતાવવા માટે હતી કે થાપણ હતી પરંતુ રકમ ઉપાડવામાં આવી ન હતી. RS.૪૭,૦૦૦/- નો સરવાળો એકથી વધુ વખત ગોઠવવામાં આવ્યો છે. મધ્યસ્થીએ નોંધ્યું ન હતું કે કરારને સંચાલિત કરતી કેટલીક વિશેષ શરતો હતી, જેની નોંધ લેવામાં આવી ન હતી. ૧૫% રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦ પરનું વ્યાજ ખોટી રીતે સમાવવામાં આવ્યું છે કારણ કે દાવેદાર દ્વારા ૧૫ ટકા ચૂકવવાનું હતું તેવું ક્યાંય નિર્દેશ કરવામાં આવ્યું નથી. એવું માત્ર અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જો અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે તો રાજ્ય ૧૫ ટકા માટે હકદાર રહેશે. સારમાં, આ પુરસ્કાર ગેરવર્તણૂકનું પરિણામ હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું.

જવાબમાં, રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવતો ચુકાદો એક તર્કપૂર્ણ ચુકાદો છે અને તર્કપૂર્ણ ચુકાદામાં દખલગીરીનો અવકાશ અત્યંત મર્યાદિત છે. એવું કંઈ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી કે મધ્યસ્થીએ કોઈપણ સંબંધિત સામગ્રીની અવગણના કરી હતી અથવા એવોર્ડ કોઈપણ પેટન્ટ ગેરકાયદેસરતાથી પીડાતો હતો.

આ કાયદો કાર્યવાહીને લાગુ પડે છે તે તમામ તબક્કે સ્વીકૃત સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને કાયદાની લાગુતા અંગે થોડો વિવાદ હોવા છતાં, આવા પડકારનો કોઈ આધાર નથી.

એ નોંધવું જોઈએ કે મધ્યસ્થીએ ખૂબ જ સારી રીતે તર્કપૂર્ણ અને વિગતવાર ચુકાદો આપ્યો છે.કરારની મૂળભૂત શરતોની કઈ રીતે અવગણના કરવામાં આવી તે દર્શાવી શકાયું ન હતું.મધ્યસ્થીએ કરારની વિવિધ કલમો અને તેની અસરનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.તારણો કોઈ પણ રીતે વિકૃત અથવા ગેરવાજબી નથી.દાવેદાર માટે વિદ્વાન વકીલની અરજીમાં અમને કોઈ તથ્ય મળતું નથી કે એવોર્ડ કોઈ પણ નબળાઈથી પીડાતો હતો.જ્યાં સુધી વિલંબિત ચૂકવણી પરના વ્યાજની લાગુ થવાની વાત છે, ત્યાં સુધી એવું લાગે છે કે મધ્યસ્થી સમક્ષ તે સંબંધમાં કોઈ દાવો કરવામાં આવ્યો ન હતો.ઉપરોક્ત કાયદાની જોગવાઈઓને આકર્ષવા માટે, વ્યાજનો પ્રવર્તમાન બેંક દર જેવા વાસ્તવિક પાસાને રેકૉર્ડ પર લાવવાનો હતો.આવું કરવામાં આવ્યું નથી.તેથી તે સંબંધમાં અરજી પણ કોઈ આધાર વગરની છે.જો કે, અમે દાવેદાર દ્વારા પ્રાપ્ત થતી રકમની ગણતરીને લગતી અરજીમાં સાર શોધીએ છીએ.યોગ્ય રીતે રજૂ કરવામાં આવ્યું તેમ, દાવો કરનારએ ત્રિવેન્દ્રમની ગૌણ અદાલતમાં જમા કરવામાં આવેલી રકમ પાછી ખેંચી લીધી હોવાનું દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નહોતું.તેવી જ રીતે, Rs.૪૭,૦૦૦/- નો સરવાળો એકથી વધુ વખત ગોઠવવામાં આવ્યો છે.આ સંબંધમાં જરૂરી સુધારા કરવા પડશે.જ્યાં સુધી ૧૫ ટકાના વ્યાજ દરને લગતી અરજીની વાત છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવું જરૂરી છે કે આ અદાલતે નિર્દેશ આપ્યો છે કે જો અપીલની મંજૂરી આપવામાં આવે તો રાજ્ય ૧૫ ટકાના દરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર

રહેશે.આવી સ્થિતિ હજુ આવી નથી.તેથી રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦-ની રકમ પર ૯ ટકા વ્યાજ દર લાગુ કરવો યોગ્ય રહેશે.

ઉપરોક્ત ફેરફારો અને ગણતરી સાથે મધ્યસ્થીના ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવે છે અને સમગ્ર સંબંધિત રકમ તૈયાર કરવામાં આવે છે અને તે મુજબ હુકમનામું તૈયાર કરવામાં આવે છે.

અપીલોનો નિકાલ ઉપરોક્ત શરતો પર કરવામાં આવે છે, જેમાં પક્ષોને તેમનો સંબંધિત ખર્ચ સહન કરવો પડે છે.

એસ. કે. એસ

અરજીઓનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.